

1. INTRODUCERE

1.1 CADRUL PROIECTULUI

1.1.1 Cadrul general

Acest Master Plan (MP) a fost elaborat prin intermediul contractului de "Asistenta Tehnica pentru Pregatirea celor 5 Proiecte in Sectorul de Mediu in Romania EUROPEAID/123053/D/SV/RO/P/PA/001-5".

Romania, ca si stat membru, va beneficia de Fondurile Structurale si de Coeziune. Prin urmare, incepand cu anul 2007, alocarea anuala pentru sectorul de mediu va creste in mod substantial. De aceea, Romania trebuie sa dezvolte un portofoliu de proiecte in vederea utilizarii la scara maxima a resurselor financiare ale UE care vor fi disponibile.

Consultantul, in cadrul acestei Asistente Tehnice, va sprijini Directia Programare si Evaluare din structura MMDD, precum si beneficiarii locali, in vederea pregatirii celor 5 aplicatii pentru proiectele de investitii in sectorul deseurilor solide.

In conformitate cu POS Mediu, proiectele pentru judetele/regiunile amintite mai sus, au fost identificate ca prioritati, luandu-se in calcul printre altele, urmatoarele aspecte:

- Proiectele vor imbunatati considerabil calitatea mediului si conditiile de viata in zonele respective;
- Proiectele vor imbunatati considerabil infrastructura inadecvata si invecitata care deserveste serviciile de colectare a deseurilor solide, in vederea conformarii ei cu standardele UE si romanesti;
- Autoritatile locale din cele 5 judete/regiuni sunt dispuse sa se asocieze pentru dezvoltarea unui sistem integrat de management al deseurilor solide si care tinteste sa optimizeze investitiile si costurile operationale.

In decembrie 2005, a fost semnat un Memorandum de Finantare intre Guvernul Romaniei si Comisia Europeana, prin care se oferea asistenta tehnica pentru pregatirea proiectelor din perioada 2006-2007.

1.1.2 Atribuirea proiectului

Acest MP a fost elaborat cu asistenta tehnica oferita de consortiumul Koks (Germania) – Epem (Grecia) – Enviroplan (Grecia) si Romair Consulting in cadrul proiectului denumit Asistenta tehnica pentru Pregatirea a 5 Proiecte in Sectorul de Mediu din Romania EUROPEAID/123053/D/SV/RO/P/PA/001-5 pentru judetele Salaj, Cluj, Alba, Caras, Valea Jiului . Contractul de asistenta tehnica a inceput la data de 16 August 2007.

1.1.3 Beneficiarii proiectului

Beneficiarii si cei implicati in acest proiect sunt:

- Ministerul Mediului si Dezvoltarii Durabile, precum si institutiile din subordine, atat de la nivel judetean cat si regional, ca institutii raspunzatoare de conformarea cu dispozitiile Comisiei Europene, in relatie cu care este acest MP;
- Ministerul Economiei si Finantelor, prin Autoritatea de Certificare si Plati (ACP);
- Institutitii intermediare pentru POS Mediu cu 8 unitati teritoriale;

Beneficiari directi:

- Consiliul Judetean Salaj ca membru cheie al asociatiilor de dezvoltare intercomunitara, pe care se bazeaza implementarea efectiva a acestui MP si ca si autoritate in judetul Salaj, responsabila pentru coordonarea la nivel strategic judetean;
- Consilii municipale, orasenesti, comunale, pe ale caror servicii de salubritate se focalizeaza acest MP.

Autoritatea de Certificare si Plati (ACP) pentru fonduri structurale care functioneaza in cadrul Ministerului Economiei si Finantelor reprezinta o structura organizationala responsabila cu certificarea sumelor cuprinse in declaratiile de cheltuieli trimise catre Comisia Europeana, precum si cu primirea fondurilor transferate catre Romania de la Fondul European de Dezvoltare Regional, Fondul Social European si Fondul de Coeziune. ACP asigura ca aceste fonduri sunt transferate corect catre beneficiari si de asemenea ca sumele de pre-finantare se refera la sume alocate din bugetul local.

MMDD este beneficiarul acestei Masuri Tehnice. De asemenea, fiind responsabil cu programarea masurilor UE de co-finantare, MMDD va coordona pregatirea proiectului in cadrul acestei Asistente Tehnice, inclusiv coordonarea cu alte echipe de consultanta desemnate in vederea asigurarii coerentei. MMDD va sprijini UCFC in vederea implementarii tehnice a Masurii, inclusiv partea de monitorizare si raportare.

In concordanta cu Capitolul 21 "Politica Regionala" din Documentul de Pozitie care a stat la baza semnarii Tratatului de Aderare a Romaniei la UE, H.G. nr.497/2004 stabileste cadrul institutional in vederea coordonarii, implementarii si managementului instrumentelor structurale, amendate prin H.G. nr.1179/2004 si H.G. nr.128/2006, si prevede ca MMDD devine Autoritate de Management (AM) pentru Programul Operational Sectorial (POS). In aceasta pozitie, MMDD va fi responsabil cu managementul FSC devenite disponibile in sectorul de mediu dupa aderarea la UE.

Organe Intermediare (OI) au fost create in fiecare Regiune de Dezvoltare (8 regiuni), cu rolul de a aplica partea de implementare a POS la nivel regional, jucand rolul unei interfete intre AM si beneficiari. Responsabilitatile OI-urilor privesc programarea, monitorizarea, controlul si raportarea. OI-urile joaca un rol major in implementarea POS de mediu, verificand daca operatiunile co-finantate respecta legislatiile nationala si europeana. Cererea de evaluare financiara va fi transferata treptat catre OI-uri incepand cu al doilea val al proiectelor FSC (anul 2010) in timp ce alegerea ramane in sarcina AM.

Agentiile Locale de Protectia Mediului (la nivelul fiecarui judet) raspund de monitorizarea factorilor de mediu si sunt competente sa emita autorizatii de mediu.

Consiliile Judetene si Locale, in conformitate cu O.G. nr.32/2002 si Legea nr. 215/2001 sunt responsabile cu administrarea domeniului public apartinand aglomerarilor urbane, inclusiv infrastructura cu privire la deseuri. Autoritatile administratiei publice locale au competenta exclusiva si responsabilitate in vederea stabilirii, organizarii, monitorizarii si controlului functionarii serviciilor publice la nivel local. Autoritatile publice locale sunt beneficiarii locali ai asistentei asigurate in cadrul acestei Asistente Tehnice. Toate institutiile amintite mai sus vor participa la procesul de luarea a deciziilor pentru proiectele de investitie propuse in cadrul acestei Asistente Tehnice.

Institutiile Partenere in acest proiect sunt:

Ministerul Finantelor Publice (MFP) este Coordonatorul National pentru ISPA si monitorizeaza implementarea Programului ISPA in sectorul de mediu. Prin urmare, este si destinatarul raportului de progres. MFP este de asemenea si debitorul imprumutului de co-finantare al acestei Masuri.

Ministerul Internelor si Reformei Administrative (MIRA) raspunde de monitorizarea generala a serviciilor municipale in Romania, precum si de dezvoltarea strategiilor si politicilor de imbunatatire a calitatii acestor servicii.

Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice (ANRSC) raspunde de reglementarea cadrului legislativ si a politicii nationale de utilitati publice din Romania. Printre alte atributii, aceasta autoritate aproba preturile si tarifele pentru serviciile de colectarea a deseurilor in conformitate cu legea romana nr. 51/2006.

EC DG REGIO controleaza compatibilitatea procesului de implementare cu dispozitiile din Memorandumul de Finantare.

BEI, BERD si alte institutii financiare internationale co-financeaza masurile ISPA si pe viitor ar putea oferi siguranta co-finantarii masurilor sprijinite de UE prin Fondurile de Coeziune.

KfW este institutia financiara internationala care, impreuna cu bugetul national, co-financeaza aceasta Masura ISPA.

1.1.4 Obiectivele proiectului

Avand in vedere actuala stare de fapt din domeniul sectorului managementului deseurilor, Termenii de Referinta, precum si viziunea Consultantului asupra cerintelor proiectului, consideram ca pentru implementarea cu succes a proiectului este necesar ca asistenta tehnica sa aiba urmatoarele activitati si obiective:

Tabel 1.1.4-1 Obiectivele proiectului

Obiectivele Proiectului	<p>Obiectivul general al acestei Asistente Tehnice este sa sustina pregatirea unei retele solide a proiectului pentru sectorul de mediu ca o conditie esentiala a absorbtiei FSC disponibile in sectorul de mediu dupa aderarea Romaniei la UE.</p> <p>Romania, acum stat membru in UE, are ca obiectiv general sa imbunatateasca infrastructura de mediu in localitatile respective in conformitate cu standardele UE.</p> <p>Acest proiect presupune dezvoltarea infrastructurii necesare pentru managementul integrat al deseurilor solide in 5 judete din Romania. In cadrul acestui MP, judetul avut in vedere in aceasta lucrare este Salaj.</p> <p>Principalele obiective ale Asistentei Tehnice sunt urmatoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sa asigure compatibilitatea cu legislatia nationala si UE in perioada de tranzitie stabilita in sectorul de mediu intre Romania si UE;• Sa asigure o folosire optima a fondurilor UE;• Sa ajute promotorii proiectului in dezvoltarea capacitatii locale pentru o evolutie ulterioara a proiectului;• Sa defineasca un program de investitii pe termen lung. <p>In vederea indeplinirii obiectivelor amintite mai sus, Consultantul va intreprinde urmatoarele:</p> <ol style="list-style-type: none">1. In vederea compatibilizarii cu legislatia nationala si UE, Consultantul se va asigura prin intermediul prezarilor catre Autoritatea Contractanta, precum si catre beneficiarul final, ca legislatia UE transpusa, precum si cea nationala in vigoare sunt respectate intrutotul si ca strategia de management a deseurilor pentru cele 5 judete este pe deplin implementata.2. In vederea asigurarii unei folosiri optime a fondurilor UE, Consultantul va livra in termenul stabilit, toata documentatia ceruta si va analiza cu atentie posibilitatile si variantele care pot fi luate in calcul in elaborarea Master Planurilor si a Studiilor de Fezabilitate. De asemenea, fi folosita " regula N+2 ". Dorim sa subliniem faptul ca, pentru partea financiara a documentatiei, se va folosi o abordare diferita, inclusiv la pregatirea si evaluarea Analizei Economice, Financiare si Operationale, a Analizei Cost-Beneficiu, precum si a Analizei Macro-Afordabilitatii – cu o privire speciala asupra principiului "poluatorul plateste".3. In vederea ajutorii promotorilor proiectelor pentru dezvoltarea capacitatii locale pentru evolutia ulterioara a proiectului , Consultantul va oferi asistenta in crearea unui UIP puternic la nivel de beneficiar final, prin trasarea procedurilor caracteristice si va asigura instruirea la locul de munca, precum si alte informatii folositoare pentru un management eficient si cea mai buna metoda de
--------------------------------	--

	<p>implementare a proiectului.</p> <p>4. In vederea definirii programului de investitii pe termen lung, Consultantul va identifica nevoile beneficiarului final in conformitate cu cerintele din Termenii de Referinta si va asigura asistenta in elaborarea si definirea unei strategii de investitii pe termen lung, in vederea respectarii cerintelor legislatiei de mediu nationale si europene, in termenele stabilite si in conformitate cu strategiile nationale.</p>
Obiective Specifice	<p>Sa se ocupe de pregatirea proiectului pana in faza de propunere pentru co-finantare din fonduri UE.</p> <p>Sa conceapa un plan eficient de achizitii publice eficiente si de implementare, si sa se asigure ca documentele de licitatie sunt pregatite, astfel incat sa constituie baza pentru implementarea proiectului. Inaintea inceperii acestei sarcini, trebuie sa fi fost bine identificate proiectul, costurile si obiectivele acestuia.</p> <p>Sa asigure instruirea la locul de munca pentru personalul beneficiarilor finali, responsabil cu implementarea proiectului in toate etapele sale, incepand de la faza initiala a proiectului, la cea de pregatire a studiilor de fezabilitate si pana la elaborarea documentelor de ofertare.</p> <p>Sa asigure asistenta in stabilirea UIP-urilor..</p>
Cadrul Institutional	<p>Autoritatea Contractanta: Unitatea Centrala de Finantare si Contractare (UCFC)– Ministerul Economiei si Finantelor.</p> <p>Institutiile partenere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerul Economiei si Finantelor (MEF) • UCFC • Ministerul Mediului si Dezvoltarii Durabile (MMDD) prin Directia Generala pentru Managementul Instrumentelor Structurale. (DGMIS) • Organe Intermediare care, prin delegare de atributii, indeplinesc sarcini delegate de DGMIS in fiecare Regiune. • Ministerul Internelor si Reformei Administrative (MIRA) • Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice. • Agentii locale pentru Protectia Mediului • Delegatia Comisiei Europene la Bucuresti, care incepand cu 01.01.2007 are doar un rol consultativ, pentru ca incepand cu aceasta data, Romania este Stat Membru al UE. Delegatia Comisiei Europene va fi informata asupra proiectelor ISPA care urmeaza a fi implementate. • DG Regio • BEI, BERD, alte institutii financiare internationale • Consiliile Locale, institutiile beneficiare; • Consiliile Judetene
Grupuri tinta	<ul style="list-style-type: none"> • Unitati de Implementare a Proiectului – UIP ale Municipalitatilor, • Manageri de proiect la MMDD si de la UCFC. • Primari si reprezentanti ai autoritatilor locale, • Angajati ai Municipalitatilor, departamentelor si organismelor regionale ale MMDD, implicati in managementul deseurilor municipale si industriale, • Cetateni din zonele implicate in proiect.

1.1.5 Scopul serviciilor

Acest MP identifica masurile cerute, pentru o perioada de 30 de ani, care trebuie indeplinite pentru dezvoltarea unui sistem integrat de management al deseurilor solide in judetul Salaj, in conformitate cu obligatiile legale.

MP-ul este dezvoltat ca urmare a unei intelegeri detaliate a situatiei existente in judetul Salaj. MP-ul se concentreaza asupra deseurilor solide municipale, de exemplu deseurile generate din gospodarii, si de asemenea, deseurile de la institutii, comert si industrie cu caracteristici asemantoare deseurilor generate in gospodarii.

Astfel, cel mai important obiectiv al acestui MP este sa identifice locatia potrivita pentru depozitarea deseurilor, precum si sa stabileasca sistemul corespunzator pentru managementul integrat al deseurilor municipale. Identificarea locatiilor pentru alte categorii de depozite, de exemplu a celor pentru deseuri periculoase si inerte, nu face parte din scopul acestui MP.

Acest document trebuie revazut si actualizat in conformitate cu evolutia implementarii masurilor cerute, cu schimbarea cererii, precum si cu integrarea totala a masurilor adecvate fluxurilor de deseuri non-municipale.

MP-ul reflecta caracteristicile specifice ale economiei Romaniei, si anume in mod special o crestere rapida prognozata a veniturilor si a standardelor de viata, cresterea cheltuielilor de consum si cantitatile de deseuri rezultate. Obiectivul este de a dezvolta infrastructura si serviciile necesare atat in vederea respectarii cerintelor legale, cat si pentru a fi in concordanta cu evolutia cantitatilor si natura deseurilor generate in judetul Salaj.

MP-ul acopera teritoriul judetului Salaj, atat zona urbana, cat si rurala. Considerentele de ordin financiar si afordabilitatea vor stabili investitiile care vor fi incluse in prima etapa a implementarii MP-ului pentru care va fi necesara contributia UE. Grupul tinta al proiectelor se refera la populatia urbana si rurala rezidenta in judetul Salaj.

Serviciile prestate pe perioada acestui contract de asistenta tehnica pot fi grupate in 3 mari etape:

- *in etapa de pre-fezabilitate* – evaluarea situatiei existente si dezvoltarea unui MP; elaborarea MP-ului va fi in intregime in acord cu cerintele Termenilor de Referinta;
- *in etapa de studiu de fezabilitate* - pregatirea studiilor si elaborarea documentelor de sustinere a Aplicatiei pentru co-finantarea din partea UE;
- *in etapa de ofertare* – pregatirea documentelor de oferta pentru contracte de lucrari si de servicii si asistenta in timpul ofertarii si contractarii. In ceea ce priveste aceasta etapa, Consultantul intelege ca prevederile din Dosarul de Oferta si contractul de servicii/lucrari/bunuri vor trebui sa respecte in intregime cerintele legislatiei romane in vigoare la data semnarii, cu o referire speciala la O.G. nr.34/2006 – Legea achizitiilor publice.

1.1.6 Alte programe relevante

In faza de evaluare a situatiei existente privind generarea deseurilor si managementul acestora in judetul Salaj, trebuie luate in considerare si alte proiecte de management al deseurilor in derulare.

Un aspect important este stabilirea strategiilor pentru implementarea viitoare in sistemul judetean a acestor mici proiecte finantate in cadrul programului PHARE – CES (proiecte cu un orizont de timp limitat – marea majoritate pana in 2016). Aceasta necesita acumularea de investitii pe termen lung in scopul innoirii/imbunatatirii echipamentului existent, precum si evaluarea costurilor legate de operare si intretinere.

In momentul de fata, in judetul Salaj sunt aprobate si in curs de implementare 2 proiecte finantate prin programul PHARE – CES 2005, pentru zonele Crasna si Nusfalau – „ Dezvoltarea colectarii selective a deseurilor”.

Deasemenea, in comuna Chiejd (2,038 locuitori) exista un mic proiect finantat de SRDF, in curs de implementare, pentru colectarea selectiva, transportul si valorificarea deseurilor reciclabile. Acest proiect cuprinde doua platforme de compostare pentru deseurile biodegradabile (131 tone/an compost din totalul de 285 tone/an deseuri generate). Valoarea totala a proiectului este de 45,000 USD.

1.2 ABORDARE GENERALA

Scopul principal al acestui MP este sa furnizeze programul de investitii pentru judetul Salaj, ajutand astfel Romania sa-si indeplineasca obligatiile asumate prin transpunerea Directivei Cadru privind Deseurile 75/442/EEC precum si a Directivei privind Deseurile Periculoase 91/689/EEC.

Programul este structurat astfel incat sa conduca la respectarea termenelor asumate de tara noastra in timpul negocierilor pentru Tratatul de Aderare cu Comisia Europeana. Ca prim pas, MP-ul identifica o serie de investitii prioritare care vor fi analizate in detaliu (in conformitate cu termenii Studiului de Fezabilitate), in vederea acceptarii co-finantarii de la Fondurile Comunitare pentru Romania, in anul 2008.

Abordarea noastra se bazeaza pe urmatoarele principii:

- Principala cerinta este ca Romania sa-si poata respecta angajamentele legale asumate cu prilejul semnarii Tratatului de Aderare la UE. Investitiile propuse vor contribui la respectarea cerintelor acestui Tratat si a prevederilor Directivelor amintite mai sus.
- Programul prioritar de investitie urmareste identificarea investitiilor in vederea conformarii cu cele mai importante termene-limita cerute. Procesul de selectie acorda prioritate acelor proiecte care au un mai mare succes de implementare in acord cu termenele-limita si vor permite o absorbtie mai eficienta a fondurilor.
- Programul de investitii pe termen lung este structurat astfel incat sa permita Romaniei sa respecte toate obligatiile luate cu prilejul semnarii Tratatului de Aderare si in acord cu Directivele de mai sus.

Procesul de planificare a luat in calcul atat nevoia de dezvoltare a unui sistem integrat de management al deseurilor la nivel judetean, cat si macro afordabilitatea populatiei.

1.3 STRUCTURA MASTER PLANULUI

Structura MP-ului corespunde urmatoarelor etape ale procesului de planificare:

- Stabilirea unui context complet de planificare;
- Evaluarea situatiei existente in judetul Salaj, in infrastructura si consecintele sale asupra mediului si conditiilor socio-economice;
- Previziunea asupra cererii viitoare pentru evolutia unui sistem integrat de management al deseurilor;
- Stabilirea obiectivelor pentru planificarea investitiilor;
- Proiectarea unei strategii de dezvoltare pentru judetul Salaj, in vederea dezvoltarii si implementarii unui sistem integrat de management al deseurilor si derivat din el, o dezvoltare a programului de investitii pe termen lung;
- Conceperea unei analize de macro-afordabilitate la nivel judetean;
- Dezvoltarea unui program prioritar de investitii, realist si fezabil;
- Proiectarea unui plan de actiune pentru implementarea programului.

Rolul principal al MP-ului privind managementul deseurilor este de a fi documentul strategic al judetelui; nivelul sau detaliat este optimizat si corelat cu acest scop, intr-o maniera clara si simpla.